

Harika Gezegenimiz Hakkında Her Çocuğun Bilmesi Gereken İlginç Gerçekler

Bilgilenelim ve #Gezegeni-
miziSevelim

İnsanlar ve Gezegen

Gezegelimiz Hakkında İlginç Bilgiler

İnsanlar ve Gezegen

Yaşamak ve oynamak için harika bir yer olan Dünya, aynı zamanda sahip olduğumuz tek gezegen.

Gezegelimizle ilgili daha önce merak etmiş olabileceğiniz bazı ilginç, eğlenceli ve yetişkinlerin bile bilemeyeceği bilgilere göz atalım.

Dünya kaç yaşında?

Dünya yaklaşık 4,5 milyar yaşında. O kadar yaşlı ki hayal etmek bile çok zor. 65 milyon yıl önce yok olan dinazorları düşünün. Dünyamıza göre genç sayılırlar. Gezegelimizdeki en eski kayaların yaşını belirleyebilen bilim insanları sayesinde Dünya'nın kaç yaşında olduğunu biliyoruz. Dünya'nın kökenini inceleyen bilim dalları, gezegelimiz hakkında bize bilgi verir.

Gezeganimiz Hakkında İlginç Bilgiler

İnsanlar ve Gezen

Mevsimler nasıl oluşur?

Havanın yazın neden sıcak, kışın da neden soğuk olduğunu biliyor musunuz? Gezeganimizin farklı kısımları, yılın farklı zamanlarında Güneş'e doğru veya Güneş'ten uzağa döner. Kuzey Yarım Küre (Kuzey Amerika, Avrupa ve Asya gibi kıtaların bulunduğu bölge) en çok, yaz başlangıcı olan Haziran ayında Güneş'e doğru eğilir. Ancak Güney Yarım Küre'de (Güney Amerika, Avustralya ve Güney Afrika gibi kıtaların bulunduğu bölge) yaşayan biri için yaz, Dünya'nın o kısmının Güneş'e doğru en çok eğildiği zaman olan Aralık ayında başlar. Birçok kişi, yazın sıcak olmasının sebebinin Dünya'nın Güneş'e yaklaşması olduğunu düşünüyor ancak siz artık gerçek sebebini biliyorsunuz.

Dünya'yı yaşamaya uygun kılan etmenler neler?

Dünya'da yaşayan her canlının hayatta kalmak için suya ihtiyacı vardır. Gezeganimiz ise suyun sıvı hâlinde kalması için Güneş'e ideal uzaklıktadır. Dünya Güneş'e çok yakın olsaydı su kaynayıp buharlaşırdı. Çok uzakta olsaydı su donarak buz hâline gelirdi. Dünya'yı yaşamaya uygun kılan başka etmenler de var: Örneğin, Dünya manyetik bir alana ve Güneş'ten gelen zararlı radyasyondan bizi koruyan

ozon isimli bir hava katmanına sahiptir. Bitkiler enerji almak ve karbondioksit gazını oksijene dönüştürmek için, yani fotosentez yapmak için güneşi kullanır. Tüm hayvanların ve insanların nefes almak için oksijene ihtiyacı vardır. Bu, bir yaşam türünün diğer yaşamı mümkün kıldığı kusursuz bir sistem. Elbette bu döngünün devam etmesi için tüm canlı türlerinin suya ihtiyacı vardır. Bir daha su içtiğinizde bunu bir düşünün.

Dünya'da ne kadar su var?

Dünya'nın yaklaşık %70'i su ile kaplıdır. Bu suyun çoğu (yaklaşık %97) okyanuslar ve denizlerde (tuzlu su). Kalanı da göller, nehirler, buzullar, su buharı ya da yer altı kaynaklarıdır (tatlı su). Sonuç olarak, Dünya'da çok fazla su olsa da bunun %1'den az bir kısmı içme suyudur. Birçok yerde ve özellikle yağmur almayan bölgelerde su sıkıntıları yaşanıyor. Bu, su tasarrufu yapmamızın önemini gösteren sebeplerden yalnızca biri.

Gezegelimiz Hakkında İlginç Bilgiler

İnsanlar ve Gezegen

Hangi su daha önemli? Tuzlu su mu tatlı su mu?

Her ikisi de çok önemli. Sağlığımızı korumak için her gün temiz su içmemiz gerekir. Biz tuzlu su içemiyor olsak da okyanus yaşamını korumaya ihtiyacımız var. Nefes aldığımız oksijenin çoğu, okyanustaki fotosentez yapan bitkilerden geliyor. Ayrıca birçok kişi besin ihtiyaçlarını okyanustan karşılıyor. Büyük bir sorun olan su kirliliği, suda yaşayan bitki ve hayvanlar için zararlıdır. Örneğin, bazı bilim insanları birkaç yıl içinde okyanusta balıktan fazla plastik atık olacağını düşünüyor. Su kaynaklarımızı temiz tutmak amacıyla atık ve kirliliği azaltmaya çalıştığınızda, insanlar da dahil olmak üzere dünyadaki tüm canlılar için gerçekten önemli bir adım atıyorsunuz.

Dünyada kaç hayvan türü var?

Bilim insanlarının sayımına göre yaklaşık 1,2 milyon hayvan türü var ancak henüz keşfedilmemiş milyonlarca tür olduğu düşünülüyor. Sayılmamış türlerin çoğu, günümüzde hâlâ gizemini koruyan okyanuslarda bulunuyor. Diğer sayılmamış türler ise yağmur ormanlarında yaşıyor. Ne yazık ki kirlilik, ormansızlaşma ve iklim değişikliği, henüz tanışmadığımız ilginç türlerin yok olmasına neden oluyor. Birleşmiş Milletler her gün yaklaşık 150 türün neslinin tükendiğini düşünüyor. Vahşi doğadaki bitki ve hayvanları araştırmaya karar vererseniz daha önce kimsenin görmediği hayvanları bulabilir ve onları kurtarmaya yardımcı olabilirsiniz.

Gezeganimiz Hakkında İlginç Bilgiler

İnsanlar ve Gezegen

Dünya gerçekten ısınıyor mu?

Evet. Son 100 yılda, Dünya'nın ortalaması sıcaklığı yaklaşık 0,8°C arttı. Bu, küçük bir sayı gibi görünebilir ancak gezegenimizin boyutunu düşündüğümüzde büyük fark yaratıyor. Örneğin, daha sıcak hava daha fazla su tutabilir. Bu da yağmur fırtınaları ve kar fırtınalarının daha yoğun olmasına yol açar. Sıcaklıktaki küçük bir artış, hava durumu düzenini değiştirerek buzulların erimesine, kuraklıklara ve orman yangınlarının artmasına neden olabilir. Ayrıca mercan kayalıkları, okyanus sıcaklığındaki değişime karşı çok duyarlı olduğundan birçoğu şimdiden ölüyor.

Petrol, doğal gaz ve kömür yaktığımızda havaya daha fazla karbondioksit gazı salınır ve bu da gezegenimizin hapsettiği güneş ısısının miktarını artırır. Bu nedenle bilim insanları, sıcaklıkların bu yüzyılın sonuna kadar 0,3°C ila 4,8°C kadar artabileceğini öngörüyor. Bu büyük artış, çok sayıda potansiyel hasarı işaret ediyor. Bu nedenle, bu artışı mümkün olduğunca düşük tutmalıyız. Sıcaklık artışını azaltmaya yardımcı olmak için biz de bir adım atabiliriz.

Daha fazla bilgi edinin:

İklim değişikliği hakkında daha fazla bilgi için [National Geographic Kids](#) (Explore More/Science) sitesini ziyaret edin.

Ebeveynler ve öğretmenler, çocuklarımızı gezegeni koruma konusunda bilgilendirmek istiyorsanız [One Green Planet](#) hakkındaki bu makaleyi inceleyin.

Çevreye değer vermek ve bunun önemi hakkında daha fazla bilgi için Green Coast hakkındaki bu makaleye göz atın.